PATVIRTINTA
Anykščių Jono Biliūno gimnazijos
direktoriaus 2021 m. birželio 18 d.
įsakymu Nr. V-21

MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO IR VERTINIMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir vertinimo aprašas (toliau - Aprašas) parengtas vadovaujantis Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433, Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. Nr. V-269, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 1309, 2021–2022 ir 2022–2023 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro, gimnazijoje priimtais susitarimais, edukologijos literatūra.

2. Apraše naudojamos sąvokos:

2.1. **Individuali mokinio pažanga** – pokytis, įvykęs akademinėje, kognityvinėje, socialinėje, emocinėje ir kt. mokinio gyvenimo srityje (kriterijus - asmens pastangos).

2.2. **Įsivertinimas** – paties mokinio atliekamas ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos akademinėje ir kt. veikloje stebėjimas ir apmąstymas, numatant tolesnius žingsnius (2–3 priedai).

2.3. **Formuojamasis vertinimas** – vertinimas, grįstas mokytojo ir mokinio sąveika, palaikantis mokymąsi, kai mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jų bendradarbiavimą, įsitraukimą, pastangas, mokymosi būdus, sunkumus ir atitinkamai reaguoja, padeda suprasti mokiniui, kaip įveikti sunkumus ir kokie mokymosi būdai yra veiksmingi.

2.4. **Mokinio mokymosi rezultatai** – mokinio įgytų žinių ir gebėjimų visuma fiksuotu laiku, kuri pamatuojama ir palyginama su Bendrosiose ugdymo programose aprašytais rezultatais ir jų siekiniais.

II SKYRIUS MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO IR VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

3. Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir vertinimo tikslai:

3.1. padėti mokiniui planuoti savo mokymosi ir asmenybės augimą, išsikelti tikslus, įvardinti sunkumus, ieškoti reikiamos pagalbos, numatyti savo indėlį į mokymosi gerinimą ir bendrųjų kompetencijų ugdymą(si);

3.2. sudaryti sąlygas mokytojams stebėti, ar mokinio pasiekimų ir kompetencijų lygis optimalus, atitinkantis jo individualias galias, siekius bei patirtį, teikti veiksmingą grįžtamąjį ryšį ir pagalbą;

3.3. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie mokinio pastangas, pasiekimus ir pažangą, tartis dėl bendrų su gimnazija veiksmų, pagalbos teikimo.

4. Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir vertinimo uždaviniai:

4.1. skatinti mokinį prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi ir kitą prasmingą veiklą (socialinę, pilietinę, kultūrinę), mokytis įvertinti savo ir kitų bendramokslių darbus, padėti mokiniams pastebėti ir likviduoti savo mokymosi spragas, ieškoti reikiamos pagalbos, savarankiškai mokytis;

4.2. padėti mokytojui įžvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, individualizuoti ugdymo turinį ir metodus, nukreipti mokinį kitai prasmingai veiklai.

III SKYRIUS
MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO IR VERTINIMO DALYVIAI BEI STRATEGIJOS

5. Pagrindiniai mokinių individualios pažangos stebėjimo ir vertinimo proceso dalyviai yra: mokinys, mokytojas, klasių kuratoriai.

6. Kiti šio proceso dalyviai yra: pagalbos mokiniui specialistai, tėvai, gimnazijos administracija.

7. Gimnazijoje stebint ir vertinant mokinio pažangą taikomos šios penkios strategijos:

7.1. susitarimas dėl ugdymosi lūkesčių, tikslų, siekių ir sėkmės kriterijų (1 prierdas);

7.2. sąlygų mokiniams parodyti tai, ką jie išmoko, sudarymas;

7.3. grįžtamojo ryšio, kuris skatina mokytis, teikimas;

7.4. mokinių skatinimas mokytis vieniems iš kitų;

7.5. mokinių skatinimas prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi.

8. Strategijų aprašymas:

8.1. **Susitarimas dėl ugdymosi lūkesčių, tikslų, siekių ir sėkmės kriterijų**.

8.1.1. Susitarimas vyksta mokslo metų pradžioje, prieš pradedant nagrinėti naują temą ir kiekvienoje pamokoje.

8.1.2. Mokslo metų pradžioje mokytojas parengtą metinį dalyko planą išsiunčia el. dienyne visiems savo grupės / klasės mokiniams ir aptaria per pirmąsias pamokas.

8.1.3. Mokslo metų pradžioje mokytojas aptaria su mokiniais dalyko vertinimo sistemą, sėkmės kriterijus.

8.1.4. Prieš kiekvieną temą ugdymo siekiai tikslinami, konkretinami.

8.1.5. Kiekvieną pamoką formuluojamas mokymosi uždavinys, orientuotas į rezultatą, kurį turi pasiekti mokinys.

8.1.6. Rekomenduojama mokymosi uždavinį formuluoti pagal pasiekimų lygmenis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokymosi uždavinys teikiamas mokiniams suprantamomis sąvokomis.

8.1.6. Formuluojant mokymosi uždavinį pamokai, svarbu numatyti, iš ko mokinys galės spręsti, kad mokymosi uždavinys pasiektas.

8.2. **Sąlygų mokiniams parodyti tai, ką jie išmoko, sudarymas**.

8.2.1 Siekiama, kad mokytojai naudotų ne tik tradicinius vertinimo metodus ir formas (kontroliniai darbai, testai, apklausos), bet vertintų mokinių pasiekimus įvairiais būdais (projektiniai, kūrybiniai, praktiniai, teoriniai darbai, individualūs ir grupiniai darbai ir kt). Kiekvienam mokiniui sudaroma daugiau ir įvairesnių galimybių atskleisti savo potencialą.

8.3. **Grįžtamojo ryšio, skatinančio tolesnį mokymąsi, teikimas**.

8.3.1. Grįžtamasis ryšys - žodžiu ir raštu perteikiama informacija apie tai, kaip mokiniui sekasi, bei neverbalinis atsakas. Grįžtamąjį ryšį teikia mokytojas, klasės draugas, pats mokinys. Grįžtamasis ryšys teikiamas: pamokos metu, atliekant užduotis bei patikrinant, kaip mokiniai suprato tai, kas buvo numatyta pamokoje; taisant mokinių rašto darbus ir pateikiant komentarus apie darbo tobulinimą:

8.3.1.1. patvirtinant, ką mokiniai atliko teisingai;

8.3.1.2. pagiriant mokinio pastangas ir pasirinktus darbo būdus;

8.3.1.3. identifikuojant padarytas klaidas;

8.3.1.4. sudarant sąlygas darbą tobulinti;

8.3.1.5. informuojant tėvus apie taikomus vertinimo būdus ir paaiškinant, kodėl taip daroma.

8.4. Mokinių skatinimas mokytis vieniems iš kitų.

8.4.1. Mokytojai pamokas organizuoja, skatindami mokinius aktyviai bendradarbiauti tarpusavyje: dirbti porose, diskutuoti, tartis, dalintis žiniomis. Mokiniai skatinami vertinti kito mokinio darbą pagal nustatytus kriterijus, identifikuoti stipriąsias ir silpnąsias vietas, paaiškinti, patarti, ką reiktų daryti kitaip.

8.5. Mokinių skatinimas prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi.

8.6.1. Gimnazijoje mokiniai atlieka įsivertinimą, taip sudaromos sąlygos jiems prisiimti atsakomybę ir patiems valdyti savo mokymąsi. Mokiniai įsivertina: savo atliktą užduotį / darbą, pasiekimus ir pažangą, mokymosi procesą, asmenines savybes, kompetencijas.

8.6.2. Mokytojai skatina įsivertinimo procesą pamokose, nustato jo dažnumą, parenka įsivertinimo formas ir metodus. Svarbu atliktą įsivertinimą aptarti su mokiniu. Pagal poreikį rekomenduojama, kad mokytojai mokymosi proceso, rezultatų ir pažangos įsivertinimą organizuotų bent du kartus per mokslo metus.

8.6.3. Po I, II ir III trimestrų organizuojamas apibendrinamasis įsivertinimas. Mokiniai užpildo įsivertinimo anketas (2 priedas, 3 priedas).

8.6.4. Užpildytas anketas (2 priedas) analizuoja klasių kuratoriai: su auklėtiniais aptaria mokymosi sėkmes ir sunkumus, svarsto, kaip juos pašalinti; kartu su mokiniu priima atitinkamus sprendimus; organizuoja bendradarbiavimą su kolegomis, pagalbos mokiniui specialistais, tėvais; teikia nurodytas ataskaitas direktoriaus pavaduotojui ugdymui.

8.6.5. Bendrųjų kompetencijų įsivertinimo anketą (2 priedas) pildo ir analizuoja mokinys. Jei nori, mokinys aptaria ją su mokytojais, klasių kuratoriumi, pagalbos mokiniui specialistais.

IV SKYRIUS
INFORMAVIMAS APIE INDIVIDUALIĄ MOKINIŲ PAŽANGĄ

9. Tėvai apie individualią mokinių pažangą informuojami:

9.1. tris kartus per metus visiems dalykų mokytojams elektroniniame dienyne rašant komentarus apie kiekvieno mokinio mokymąsi, pažangą ir kt. (signaliniai trimestrai);

9.2. tėvų susirinkimų metu, vykstant tėvų, mokytojo ir mokinio pokalbiui;

9.3. elektroninio dienyno sistemoje – mokytojams rašant komentarus, esant reikalui;

9.4. tariantis dėl pagalbos teikimo su dalyko mokytoju, klasių kuratoriumi ar Vaiko gerovės komisijos nariais tėvų ar gimnazijos iniciatyva.

10. Dalykų mokytojai apie mokinių pasiekimus ir pažangą informuoja:

10.1. klasių kuratorius, pagalbos mokiniui specialistus - esant būtinybei;

10.2. klasių kuratorius, pagalbos mokiniui specialistus ir gimnazijos administraciją – direkcinių pasitarimų ir mokytojų tarybos posėdžių metu (aptariant signalinių trimestrų, trimestrų, diagnostinių kontrolinių darbų rezultatus ir pan.);

10.3. kiekvieno trimestro pabaigoje kuruojantį pavaduotoją - apie mokinius, nepadariusius pažangos.

11. Klasių kuratoriai apie mokinių pasiekimus ir pažangą informuoja gimnazijos administraciją, teikdami nurodytas ataskaitas ir informuodami žodžiu.

12. Gimnazijos administracija informuoja apie mokinių pasiekimų pokyčius, individualią pažangą Mokytojų tarybos posėdžiuose (kartą per trimestrą).

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Pažymėtina, kad individualios pažangos stebėjimas ir vertinimas yra veiksmingas tik tada, kai kiekvienas dalyvis atsakingai priima savo vaidmenį:

13.1. mokinys – prisiima atsakomybę už savo mokymąsi, laiku atlieka jam pavestas užduotis, siekia daryti pažangą, stengdamasis suprasti ir taisyti daromas klaidas, priima siūlomą mokytojų ir bendraklasių pagalbą, atlieka įsivertinimą, dalyvauja pokalbiuose su klasių kuratoriumi, mokytojais ir tėvais;

13.2. dalykų mokytojai – taiko formuojamojo vertinimo strategijas pamokose, su kolegomis aptaria kiekvieno mokinio pažangą, ieško bendrų sprendimų, teikia informaciją apie mokinį jo tėvams, gimnazijos administracijai, teikia įvairią mokymosi pagalbą mokiniams;

14. Šis aprašas gali būti koreguojamas ar keičiamas pagal būtinybę.

_____